

100 vuotta potkimista

Niin että potkupalloa sata vuotta eli jalkapalloa, niin kuin nyt urheilukielellä sanotaan! Ei suinkaan, vaan potkukelkkailua, oikein järjestäytyntä.

Uskottava on, kun sen kertoi valtalehti, vielä isompi kuin tämä tässä (jos se on mahdollista). En mainitse lähdeä, koska siinä oli painovirhe, tavallaan onnekseni (tai lukijan), koska se sai minut pysähtymään. Piti ottaa iso ruotsalais-suomalainen sanakirja.

Siinä hist. yhteenvedossa todetaan ensin, että Oulun Luistinseura on pohjoisen Suomen vanhin urheiluseura, ikää ensi marraskuussa 110 vuotta. Toiseksi vanhin on Oulun Purjehdusseura, jolla ensi kesästä on vain vuosi 110-vuotispäiväänsä. Kolmas on, yllätys yllätys, Oulun Potkinklubi, lähteeni mukaan på svenska Sparkstättningsskubb vuodelta 1890.

En ymmärtänyt tätä "stättningiä", eikä syyttännyt, mutta sanakirjastahan se selvitys löytyi: —Stöttningsklubb. Stöt = sysäys, selviytyminen; stöta = sysätä, työntää, selviytyminen. En minä tarkoita mokomasta painovirheestä virnuilla, mutta kun se vei minut in medias res eli ytimeen.

Potkukelkka eli potkuri, niin kuin sitä myös on jo kauan kutsuttu, tuo monenlaisia muistoja, vaikka en valitettavasti henkilökohtaisesti muista potkukelkkanäyttelyä, joka sellainenkin ainakin kerran kuuluu olleen eikä sen vähäisemmässä paikassa kuin Kaupungintalon eli silloisen "Susiteetin" juhlasalin aulassa, ei sentään salin parkeetilla. Olisihan pitänyt nähdä!

Joskus nuorena, kun vielä maailman ilma-asiat olivat järjestyksessä, niin että ensin meri jäättyi, niin että potkukelkkailijat ja luistelijat saattoivat selviytyä ulapoiluun, niin että... Ja sitten vastata tuli lumi, että "sukset ulos selviytyä". Niin, silloin muistan potkimisen perheemme isolla potkurilla Rommakan kautta Salonselän yli

Varjakkaan. Vaikka en muista moottorikelkalla ajaneeni, uskallan vakuuttaa näille nykyhurjastelijoille, että se ei ole mitään verrattuna potkukelkalla kiittämiseen.

Sen jälkeen kun joku häntäkärsivä, jolle en kyllä vähässä anna anteeksi, oli evakoinut kelkkani Puistolankellarista, työnsin kerran Ola-Sedän maanmainion pitkäkeulaisen varsinaisen puupotkurin (huom: jalaksetkin puuta) mainittua Rommakan reittiä Varjakkaan. Halusin tuoda sieltä kaksi isokokoista aikamiehen istuttavaa satavuotiasta toppanojatuolia. Ja toin kanssaa, molemmat kerralla sen potkurin kuormana. Se on yksi elämäni merkittävimmistä työeristä.

Mutta ei siinä enää potkuttu!

Nyt olen samaisen kotitaloni kellarista löytänyt ison potkurin, jonka olen tallettanut vanhanpäivän varalle, että sitten kun eivät enää keppi ja kalossit riitä, niin... Pidin sitä potkukelkkaa silmällä 20 vuotta. Kun kukaan ei ominut, minä omin. Siinä on tosin varsinkin toinen rautajalaksista pahasti taipunut, mutta jospa sen seppä osaisi oikaista. Vieläkö sellaisia on? Olisin onnellinen, jos joku ilmoittautuisi.

Siitäpä tuleekin mieleen oman aikani kuuluisin oululainen potkukelkkailija, itse nimimerkki Uno Ponteva alias apteekkari, filosofian maisteri U. Birger Segerman, nykyisen Uuden Apteekin viisaustieteen maisterin kunnianarvoisa edelläpotkija. (Tätä maisteria en tosin ole nähnyt potkurin päällä!)

Heti kun keli vain suinkin salli, maisteri Segerman ilmestyi liikenteeseen pitkin potkureineen. Hän tarvitsi potkuriaan myös tavaran kuljetukseen. Hänen erikoisharrastuksensa oli keräily. Hän oli spesialisti: hän keräsi kaikkea. Kun talonmiehet tunnollisesti hiekoittivat hengenvaarallisia katukäytäviä, kirjoitti U.B. lehteen yleisökirjeen, jossa vaati sileitä luistavia jalkakäytäviä.

Kunhan aikaa kuluu, teen minä samoin.